

21 JUL 2000

THE EFFECTIVENESS OF HEALTH PROMOTING PERSONAL
HYGIENE PROGRAM FOR GRADE 5-6 STUDENTS IN
UTHAITHANI PROVINCE

VASACHOL NGAMSOMCHAN

อุภินันท์นาการ

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIOURAL SCIENCES
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY

2000

ISBN 974-664-196-4

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
V3d8e
2000
C. 2
44980 e.1

Copyright by Mahidol University

4136912 PHPH/M: MAJOR: HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL
SCIENCE; M. Sc. (PUBLIC HEALTH)

KEY WORDS : HEALTH PROMOTION/PERSONAL HYGIENE

VASACHOL NGAMSOMCHAN : THE EFFECTIVENESS OF
HEALTH PROMOTING PERSONAL HYGIENE PROGRAM FOR GRADE 5-6
STUDENTS IN UTHAITHANI PROVINCE. THESIS ADVISORS: THARADOL
KENGGANPANICH, M.A., ROONGROTE POOMRIEW, Ph.D., CHALERMPOL
TANSAKUL, Dr.P.H. 107 P. ISBN 974-664-196-4.

One of the major causes of both communicable and non-communicable diseases among primary school students is improper personal hygiene behavior. In fact, these diseases can be prevented by changing improper personal hygiene behavior. The main objective of this quasi-experimental study was to assess the effectiveness of a health promoting personal hygiene program. In designing the program, key concepts of health promoting school consisting 6 components and PROCEED framework were applied to organize and conduct activities. The sample consisted of Grade 5 and 6 students in Uthaitani province. Forty students from Wattasoong School were assigned to the experimental group while the thirty-nine students from Nongmasung School were in the comparison group. The experimental group participated in health promoting program for 7 weeks. Data were collected before and after the experiment through questionnaire and observation. Frequency distribution, arithmetic mean, standard deviation, student's t-test and paired samples t-test were employed to analyze data.

Results of the study revealed that after the experiment, the components of health promotion of the experimental school group were improved. For example, personal hygiene policy and guidelines for action were set. Supportive environments were created. Peer groups for helping each others were established. Personal hygiene reminding and stimulating by the teacher was performed and lesson plans were developed. Parents, community leaders and related local officers participated in activities to promote personal hygiene of the students. Also public health personnel engaged in the teaching-learning activities and providing health services to the experimental group. Activities mentioned above assisted the experimental group to gain significantly more knowledge, practice and personal hygiene status than before the experiment. Also, the experimental group gained significantly more knowledge and personal hygiene status than that of the comparison group. Results showed that this program could enhance knowledge, practice and personal hygiene status of the students. Therefore, this program should be applied to other schools.

4136912 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร)

คำสำคัญ : โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ/ อนามัยส่วนบุคคล

วรรณชล งามสมจันทร์ : ประสิทธิภาพโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพด้านอนามัยส่วนบุคคลในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จังหวัดอุทัยธานี (THE EFFECTIVENESS OF HEALTH PROMOTING PERSONAL HYGIENE PROGRAM FOR GRADE 5-6 STUDENTS IN UTHAITHANI PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ทราดล เก่งการพานิช M.A., รุ่งโรจน์ พุ่มริ้ว Ph.D., เฉลิมพล ดันสกุล Dr.P.H. 107 หน้า ISBN 974-664-196-4

พฤติกรรมอนามัยส่วนบุคคลที่ไม่ถูกต้อง เป็นสาเหตุสำคัญของโรคติดต่อและไม่ติดต่อ ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาของประเทศไทย แต่สามารถป้องกันได้โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพ โดยการประยุกต์แนวคิดโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพทั้ง 6 องค์ประกอบ ร่วมกับ PROCEED framework มาเป็นกรอบแนวคิด กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จังหวัดอุทัยธานี กลุ่มทดลองเป็นนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดท่าซุง จำนวน 40 คน และกลุ่มเปรียบเทียบเป็นนักเรียน โรงเรียนหนองมะสัง จำนวน 39 คน โดยกลุ่มทดลองได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพที่ผู้วิจัยจัดขึ้น ดำเนินการศึกษา 7 สัปดาห์ รวบรวมข้อมูลก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง โดยใช้แบบสอบถามประกอบด้วยการสังเกต นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน student's t-test และ paired sample t-test

ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ได้แก่ การมีนโยบาย และแนวทางการปฏิบัติในการส่งเสริมสุขภาพด้านอนามัยส่วนบุคคล การจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการปฏิบัติตัวด้านอนามัยส่วนบุคคล การจัดตั้งกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนดูแลสุขภาพ และมีครูประจำชั้นคอยกระตุ้นเตือนด้านอนามัยส่วนบุคคล การพัฒนาแผนการสอนด้านอนามัยส่วนบุคคล การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนด้านอนามัยส่วนบุคคล และการให้บริการตรวจสุขภาพนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีความรู้ การปฏิบัติตัวและสภาวะสุขภาพด้านอนามัยส่วนบุคคล สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ นักเรียนกลุ่มทดลองยังมีความรู้ และสภาวะสุขภาพด้านอนามัยส่วนบุคคล สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพดังกล่าว สามารถเปลี่ยนแปลงความรู้ การปฏิบัติตัว และสภาวะสุขภาพด้านอนามัยส่วนบุคคลให้ดีขึ้น ดังนั้นจึงควรนำไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาอื่นๆต่อไป